

Suomen sarjakuvaseura ry

TOIMINTASUUNNITELMA 2009

Vuoden 2009 alkaessa on todettava että sarjakuvan kulttuurinen ja kaupallinen asema maassamme kohenee jatkuvasti ja viime vuosina on tapahtunut edistystä esimerkiksi alan koulutuksessa ja ulkomaanviennissä, mutta ongelmana on ollut hankkeiden hajanaisuus. Seura kokoaa alan toimintoja saman katon alle ja ajaa sarjakuva-alan asiaa kulttuurihallinnossa.

1. Helsingin sarjakuvakeskus

Vuonna 2008 sarjakuvaseura perusti yhdessä Kutikuti ry:n ja sarjakuvaliike Pitkä Mies Oy:n kanssa osuuskunnan nimeltä Osk Sarjakuvakeskus. Osuuskunta vuokrasi Helsingin Kalliosta (Kolmas linja 17) liikehuoneiston, johon jäsenorganisaatioiden toiminta siirrettiin. Sarjakuvakeskus toimii alan monipuolisena keskittymänä, joka kerää alan toimintaa saman katon alle. Sarjakuvakeskus tukee ja tuottaa pienkustanteita, tukee sarjakuvan opiskelua ja kirjastoja sarjakuvaan liittyvissä asioissa. Lisäksi se tarjoaa työtiloja tekijöille, kursseille sekä näyttelyille. Keskuksella on omat nettisivut osoitteessa sarjakuvakeskus.fi. Sarjakuvaseuran tiloihin on sijoitettu sarjakuvagalleria, seuran toimistotilat ja varasto. Seuran tiloissa järjestetään kokouksia ja erilaisia sarjakuva-alan kursseja.

2. Kokoelmanhoitaja

Seura toimii nyt aktiivisesti sarjakuvan koulutus-, tutkimus-, näyttely- ja nettialalla resurssien mukaan. Seuralla on jo vuosia ollut palveluksessaan osapäiväinen kokoelmanhoitaja, joka on kokoelman hoidon ohessa osallistunut menestyksekkäästi myös sarjakuvakeskuksen hoitoon. Kokoelmanhoitajan palkkaus on projektikohtaista ja seura pyrkii muuttamaan toimen palkkauksen jatkuvaksi.

3. Jäsenhankinta

Jäsenhankinnassa käytetään vaihtoilmoituksia ja seuran internetsivuja. Erilaisten hankkeiden (festivaalit, näyttelyt) yhteydessä jäsenhankinnassa voidaan käyttää myös maksullisia ilmoituksia. Seuran esitettä jaetaan Sarjainfon myyntipisteissä (kirjakaupat, antikvariaatit). Jäsenhankintaa suoritetaan kirjamessuilla ja erityisesti seuran järjestämällä Helsingin sarjakuvafestivaaleilla. Erityistä huomiota kiinnitetään seuran aktiivitoiminnasta kiinnostuneiden jäsenten hankintaan. Seura hankkii jäsenilleen jäsenkortin johon sisältyy etuja.

4. Sarjainfo

Seura julkaisee Sarjainfo-lehteä vuonna 2009 neljä numeroa. Sarjainfo on maan ainoa yleisesti sarjakuvaan ja sen sukulaistaiteisiin kuten animaatioon keskittyvä lehti sekä seuran tärkein yhteysväline jäsenistöön sekä ulkopuolisiin. Lehden ulkoasusta ja sisällöstä seura on saanut hyvää palautetta ja sitä pyritään edelleen kehittämään. Seuran digitaalista nettiarkistoa ylläpidetään. Lehden vanhat numerot numeroon 130 asti on digitoitu ja ne ovat luettavissa netistä.

5. Seuran nettisivut

Seura tiedottaa omasta ja alan toiminnasta internetissä osoitteessa www.sarjakuvaseura.fi. Sivustoilla ylläpidetään mm. sarjakuvantekijöiden matrikkeliä (n. 50 henkilöä) joka sisältää työnäytteitä. Sivujen sisältöä kehitetään jatkuvasti ja pyritään keskittämään alan palveluja seuran sivujen alle. Sivuilla on yleisön käytettävissä edelleen sarjakuvapiirtämisen opas Kupla-Akatemia.

Seura jatkaa yhteistyötä sarjakuvan keskusteluportaalin www.kvaak.fi:n kanssa. Seura tiedottaa portaalin kautta ajankohtaisista tapahtumista sekä vastaa sivujen kautta tuleviin kysymyksiin.

Vuonna 2008 seura otti koekäyttöön uuden palvelun, sarjakuvablogin. Osoitteessa sarjakuvablogit.com halukkaat voivat luoda oman blogin jossa voi julkaista piirtämiään sarjakuvia. Palvelun kehitystyötä jatketaan.

6. Seuran kokoelmat ja yhteistyö muiden kirjastojen kanssa

Sarjakuvaseuran Taideteollisen korkeakoulun Aralis-kirjastokeskuksen yhteyteen sijoitettu kokoelma palvelee erityisesti tutkijoita sekä graafisen alan ja taidekasvatuksen opiskelijoita ja opettajia. Kokoelma on ainoa sarjakuva-alan tietopalveluun erikoistunut kirjasto maassamme. Kokoelmaa kehitetään sarjakuvan kansalliskirjastoksi. Kokoelmaan pyritään hankkimaan merkittäviä ulkomaisia sarjakuvatutkimuksia sekä kaikki suomalainen sarjakuva-aineisto ja tärkeimpiä ulkomaisia sarjakuvia. Viimeisten kolmen vuoden aikana kokoelman nidemäärä on kaksinkertaistunut. Kokoelman kehittämiseksi seura tekee yhteistyötä paitsi suomalaisten taidekirjastojen myös Kirjasto 10:n ja muissa Euroopan maissa toimivien sarjakuva-alan kirjastojen kanssa. Kokoelmaa hoitaa kuudetta vuotta osa-aikainen kirjastoalan ammattilainen, joka vastaa mm. hankinnoista, materiaalin luetteloinnista kansallisiin tietokantoihin, tiedonhausta ja puhelinpalvelusta. Toimintaa rahoitetaan projektirahoituksin. Tavoitteena on löytää sille pitkäkestoisempi rahoitus.

7. Pohjoismainen sarjakuvatiedon portaali

Osittain Pohjoismaisen Ministerineuvoston kirjastorahaston ja Pohjoismaisen kulttuurirahaston tuella ja yhteistyössä muiden pohjoismaisten sarjakuvakirjastojen kanssa on toteutettu sivusto, www.nordicomics.net, johon koottiin keskeinen, luotettava sarjakuva-alan tietous kaikista pohjoismaista. Portaalin ytimen muodostaa osallistujakirjastojen aineistoluetteloista konvertoitu ja päivitetty laaja sarjakuvatietokanta, ja lisäksi mm. virtuaaligalleria ja tekijämatrikkeli. Portaali on monikielinen ja siellä on runsaasti suomalaista aineistoa. Suomen sarjakuvaseura otti koko sivuston ylläpitovastuun itselleen vuonna 2007. Kansalliset yhteyshenkilöt (toimittajat) huolehtivat sivuston päivittämisestä. Suomesta mukana toimitustyössä ovat seuran lisäksi Helsingin kaupunginkirjaston Kirjasto 10 ja Lahden muotoiluinstituutin Kannaksenkadun tietokeskus.

8. Pienlehtipalvelu

Omakustanteet ovat suomalaisen sarjakuvan tärkein kasvualusta ja ne ovat kansainvälisestikin katsoen korkeatasoisia. Seura tukee tekijöitä järjestämällä työpajoja, tarjoamalla mahdollisuuksia esitellä töitään Helsingin kirjamesseilla ja festivaaleilla, julkaisemalla tekijöiden ilmoituksia maksutta Sarjainfossa sekä seuran nettisivuilla. Suomalaisen omakustannesarjakuvan esittely ja tukeminen on yksi Helsingin sarjakuvafestivaalien tärkeistä tehtävistä. Seura tuottaa ohjelmaa Helsingin kirjamesseille ja saa vastineeksi pöytätilaa, jota tarjotaan pienlehtien tekijöille. Seura avustaa ulkomaisten näyttelyjen järjestelyissä.

Lasipalatsin Mbar-kahvilassa toimiva pienlehtien myyntiautomaatti on nauttinut sekä yleisön että tekijöiden suosiota vuodesta 1999 alkaen.

9. Kulttuuripoliittinen toiminta

Seura tekee kulttuuripoliittikkaa vaikuttamalla taidehallintoon ja pitää erityisesti ajan tasalla Opetusministeriötä ja Valtion muotoilutoimikuntaa, jonka alaisuuteen sarjakuva taiteenlajina on sijoitettu. Parantaakseen sarjakuvan asemaa kulttuurin kentällä seura antaa asiantuntijalausuntoja, tekee aloitteita ja yhdistää alan toimijoita.

10. Kansainväliset yhteydet

Seura toimii yhteistyössä alan pohjoismaisten yhteisöjen ja toisten eurooppalaisten tapahtumien kanssa koordinoimalla vieraita, festivaaliohjelmaa ja toteuttamalla näyttelyitä. Seura parantaa pienkustantajien näkyvyyttä ulkomaisilla foorumeilla. Sarjainfoa vaihdetaan alan ulkomaisiin lehtiin ja sitä lähetetään kustantajille sekä vaikuttajille. Pohjoismaisten sarjakuvakirjastojen kanssa ja Pohjoismaisen ministerineuvoston tuella on toteutettu yhteinen nettiportaali.

Seura-aktiivit solmivat merkittäviä ulkomaisia suhteita Angoulêmen vuosittaisilla sarjakuvafestivaaleilla Ranskassa, sekä taloudellisten mahdollisuuksien rajoissa myös muiden alan tapahtumien yhteydessä (Pohjoismaat, Yhdysvallat, Sveitsi, Pietari, Italia, Espanja). Seura toimii yhteistyössä Maailman sarjakuvat -yhdistyksen kanssa Intian ja Afrikan maiden kansalaisaktiivitoiminnassa. Seura jatkaa yhteistyötä Ranskan kulttuurikeskuksen ja Goethe-instituutin kanssa. Sarjakuvakeskuksen toimintaa laajennetaan kattamaan pohjoismaisen yhteistyö muiden sarjakuvakeskusten, kuten Tukholman Serieteketin, kanssa.

11. Näyttelytoiminta

Säännöllistä näyttelytoimintaa jatketaan seuran Galleria Sarjakuvakeskuksessa ja yhteistyössä Aralis-keskuksen, Kirjasto 10:n, Tikkurilan kirjaston, Päivälehdän museon, MUU-gallerian ja Jangvan kanssa. Helsingin kaupunginkirjaston Arabianrannan kirjastoon pystytetyissä seuran näyttelyvitriineissä eli -pylväissä järjestetään vuoden aikana useita näyttelyjä. Näyttelyjä järjestetään myös Helsingin sarjakuvafestivaalien yhteydessä. Puupäähattu-tunnustuspalkinnon saajan töistä järjestetään näyttely Kansalliskirjastossa.

12. Festivaalit

Helsingin sarjakuvafestivaalien tehtävä liittyy yleisesti Sarjakuvaseuran tavoitteisiin: Festivaalit järjestetään lisäämään yleisön tietoa sarjakuvasta, kannustamaan sarjakuvan harrastamisen eri muotoja ja parantamaan sarjakuvan asemaa taiteena Suomessa. Sarjakuvafestivaalit on myös kansainvälinen tapahtuma, joka tarjoaa verkostoitumismahdollisuuksia kotimaisten ja ulkomaisten sarjakuva-alan ammattilaisten välillä. Festivaalit ovat tällä hetkellä Suomen ja myös Pohjoismaiden suurin sarjakuvatapahtuma. Festivaalien päätapahtumassa vierailee yli 6 000 kävijää vuosittain ja tämän lisäksi yleisöä käy tutustumassa festivaalien näyttelyihin ja muihin oheistapahtumiin. Tapahtuma on yleisölle ilmainen.

Helsingin 24. sarjakuvafestivaalit järjestetään syyskuussa 12-13.9 2009. Festivaalien teemana on amerikkalainen sarjakuva. Päätapahtuman lavaohjelmassa on paneelikeskusteluja, tekijähaastatteluja ja muuta puheohjelmaa sekä sarjakuvapiirtämiseen liittyviä performansseja. Tilassa on myös myyntiä. Myyntitilaa

annetaan näytteilleasettajille, joilta peritään pöytävuokra. Tilaan pystytetään erillinen ns. Pienlehtitaivas, jonka pöytäpaikat jaetaan ilman korvausta omakustanteiden julkaisijoille. Pienlehtitaivaan toimintaan liittyy myös Taivaallisin pienlehti -palkinto, joka luovutetaan vuoden parhaalle omakustanteelle. Päätapahtuman lisäksi festivaaleille järjestetään taiteellisesti korkeatasoisia sarjakuvanäyttelyitä ja työpajoja. Festivaalien yhteydessä järjestetään yhteistyössä alan harrastajien kanssa erillinen japanilaiseen sarjakuvaan keskittynyt tapahtuma Mangapäivä.

13. Talous

Seuran yleisavustus kuuluu vuokriin (sarjakuvagalleria, monikäyttötila ja varasto) ja muihin juokseviin kuluihin. Seuran nykyiset toiminnot joudutaan ylläpitämään jäsenmaksujen ja kohdeapurahojen avulla. Lukuisten apurahojen hankinta ja tilitys on täysin vapaaehtoisvoimin pyöritettävän seuran organisaatiolle raskasta, ja sillä ei saavuteta jatkuvuutta seuran toimintaan. Hallitus sopeuttaa jatkuvasti seuran toimintaa taloudellisten mahdollisuuksien mukaiseksi.

14. Sarjakuvakoulutus

Sarjakuvakursseja järjestetään säännöllisesti sarjakuvakeskuksen tiloissa. Seura kartoittaa kurssitarjontaa ja osallistuu koulutuksen kehittämiseen. Seura järjestää pienimuotoista koulutusta myös yhteistyössä muiden tahojen, mm. TaiKin ja Sarjakuvantekijät ry:n kanssa. Seura välittää tarvittaessa myös luennoitsijoita muille kursseille. Helsingin sarjakuvafestivaalien ulkomaiset vieraat pitävät kursseja mahdollisuuksien mukaan. Sarjakuvapiirtämisen nettiopas, Kupla-akatemia, on edelleen yleisön käytössä osoitteessa www.sarjakuvaseura.fi.

15. Puupäähattu-palkinto

Perinteinen, pitkäaikainen tunnustuspalkinto Puupää-hattu jaetaan Kansalliskirjastossa keväällä 2009 33. kerran. Jakotilaisuuden yhteyteen järjestetään näyttely hatun saajan tuotannosta.

16. Sarjakuvan tiedotuskeskus

Seura aloittaa valmistelut keskuksen toiminnan käynnistämiseksi. Sarjakuvan tiedotuskeskus toimii fyysisesti sarjakuvakeskuksen tiloissa, mutta sen hallitukseen tulee edustajia koko sarjakuvan kentältä, maan sarjakuvaseurojen lisäksi myös alan oppilaitoksista ja kustantajilta. Keskus toimii vastaavalla periaatteella kuin jo olemassaolevat taiteiden tiedotuskeskukset. Tiedotuskeskuksen tehtävänä on edistää suomalaisen sarjakuvan vientiä ja asemaa kotimaassa, tukea ja tuottaa sarjakuvatutkimusta ja muita edustamiensa laitosten tarvitsemia palveluja, tukea pienkustannetoimintaa, sarjakuvan opiskelua sekä kirjastoja sarjakuvaan liittyvissä asioissa. Keskus muodostaa yhtenäisen valtiovallan ja sarjakuva-alan välisen tiedonvälityskanavan.